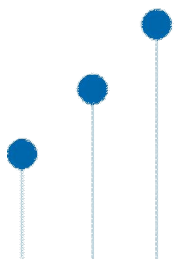

Mikkelin kaupungin elinkeinostrategia 2011–2015

Modernin
palvelun
kasvukeskus
Saimaan rannalla

1. Johdanto

Mikkeli – modernin palvelun kasvukeskus Saimaan rannalla viitoittaa Mikkelin kehittämistä ja uudistumista. Strategia ilmentää halumme kasvaa, kehittyä ja uudistua modernina palvelun keskuksena Saimaan rannalla. Kaupunkistrategian ja elinkeinostrategian visio on sama.

Tarvitsemme elinkeinostrategiaa viitoittamaan Mikkelin elinkeinoelämän ja –ympäristön kehittymistä. Horisontin on oltava yhtä valtuustokautta pidemmällä. Elinkeinostrategia on keskeinen kaupungin johtamisen väline. Se syventää ja tarkentaa soveltuvin osin kaupunkistrategiaa. Elinkeinostrategialla ohjaamme haluttuun, yhteisesti valittuun suuntaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa. Tunnistamme siinä ne keinot, joilla haluttuun suuntaan on mahdollista päästä. Elinkeinostrategiassa tehdään valintoja. Tuloksiin ja vaikuttavuuteen pääsemiseksi on välttämätöntä, että kaupungin elinkeinopoliittiset linjaukset ovat riittävästi linjassa seudun ja maakunnan kehittämissuuntien kanssa.

Mikkelin kaupungin elinkeinopolitiikan perustehtävänä on auttaa yrityksiä menestymään. Yhteistyössä elinkeinopolitiikan eri toimijoiden kanssa haluamme luoda erinomaiset olosuhteet yritysten kansalliselle ja kansainväliselle kilpailukyvyille sekä mahdollistaa työllisyyden, laadukkaat palvelut ja kaupungin elinvoimaisuuden.

Kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttajat

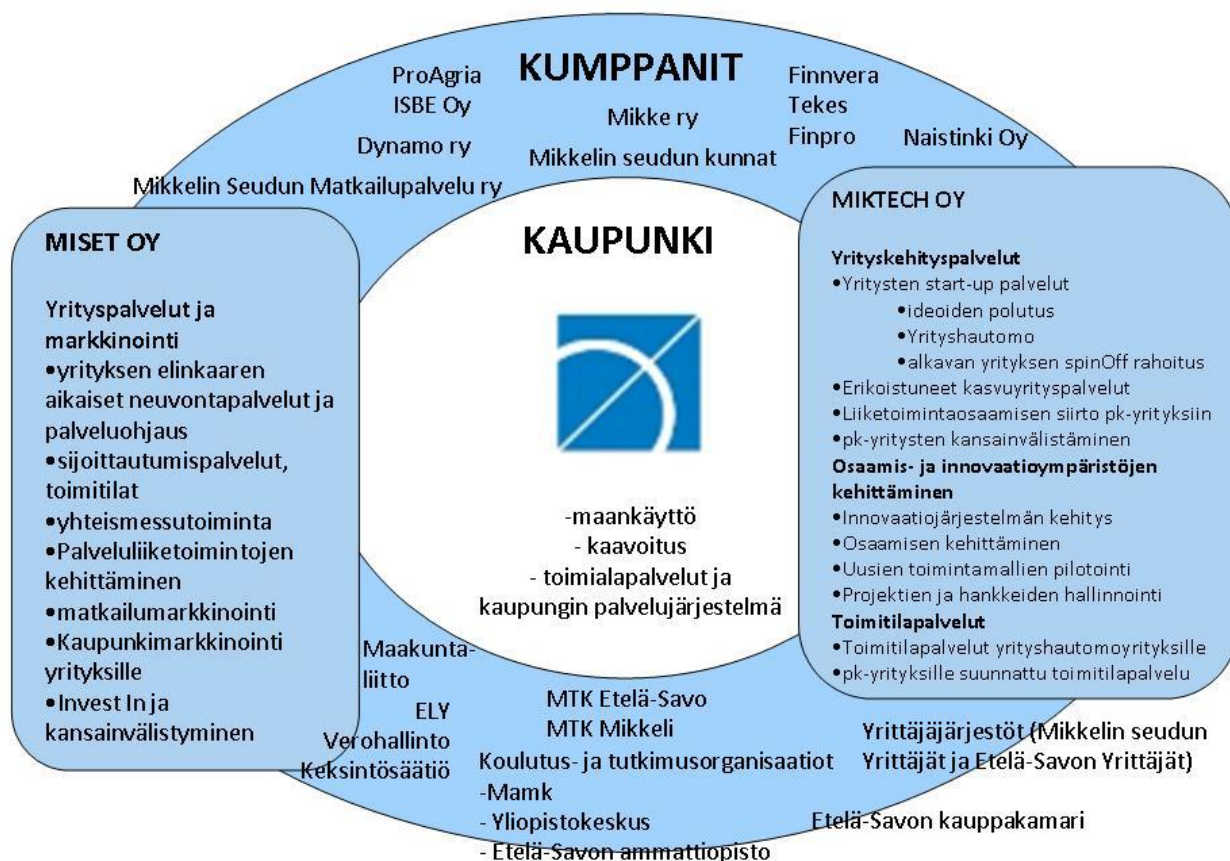
Mikkelin kaupungin elinkeinopolitiikan toteutuksessa kaupungin vastuulla on erityisesti huolehtia yleisestä elinkeinopolitiikasta eli maankäytöstä, toimitiloista ja tonteista. Kaupunki ohjaa omalla toiminnallaan myös kohdennettua ja kokeilevaa elinkeinopolitiikkaa, muun muassa suuntaamalla tukea kärkialueille sekä uusien kilpailukykytekijöiden tunnistamiseen ja löytämiseen tähtäävälle toiminnalle.

Käytännössä Mikkelin kaupungin elinkeinoelämän kehittämisen operatiivisista tehtävistä Mikkelin kaupunkikonsernissa vastaavat siihen kuuluvat keskeiset kehittämisorganisaatiot Miset Oy ja Miktech Oy. Lisäksi tärkeitä elinkeinoympäristön kehittämiseen vaikuttavia tahoja ja kumppaneita ovat yliopistokeskus, Mikkelin ammattikorkeakoulu, Etelä-Savon ammattiopisto, yrittäjäjärjestöt ja Kauppakamari, maakuntaliitto ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY).

Mikkelin seudun elinkeinoyhtiö Miset Oy on Mikkelin seudun seitsemän kunnan omistama seudullinen elinkeinoyhtiö, joka toimii yrittäjien, omistajien sekä muiden päättäjien tavoitteiden seudullisena kokoajana. Yhtiön palveluilla ja kehittämistyöllä pyritään parantamaan Mikkelin seudun yritysten kilpailukykyä niin kotimaisilla kuin ulkomaisillakin markkinoilla. Miset Oy:n perustehtävänä on auttaa yrityksiä esimerkiksi toimitila- tai työvoimakysymyksissä sekä tehostaa yritysten liiketoimintaa.

Mikkelin teknologiakeskus Miktech Oy edistää Mikkelin seudun tutkimustoiminnan ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä keskittyen uuden teknologian synnyttämiseen ja käyttöönottoon sekä teknologiayhtiöiden liiketoiminnan kehittämiseen. Miktech Oy edistää innovatiivisten yritysten kasvua, kehitystä ja kilpailukykyä, sekä tukee koko alueen innovaatio- ja osaamisympäristön kehittymistä.

Kuvio 1. Elinkeinopolitiikan toteuttajat ja Missetin ja Miktechin nykyiset tehtävät ja työnjako.

2. Mikkelin elinkeinoympäristö muutoksissa

Yritysten toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Se merkitsee yrittäjille, yrityksille ja yrityksiä kehittäville organisaatioille monia haasteita mutta avaa myös uusia mahdollisuuksia. Mikkelin kaupungin elinkeinostrategian perustehtävä on kyetä vastaamaan niihin haasteisiin, joita kaupungilla on elinkeinoelämänsä kehittämisessä.

- Mikkelä on yhteisöllinen. Suomi *ikääntyy* vauhdilla, niin Mikkelissäkin. Täällä kuitenkin ikääntyvät, lapsiperheet ja nuoret kohtaavat turvallisessa ja hyvien palveluiden kaupunkiympäristössä. Mikkelistä on muodostunut mielenkiintoinen ja vetovoimainen asuinpaikka erityisesti nuorille ja lapsiperheille. Uusia hyvinvointipalveluihin liittyviä toimintamalleja ja palveluita voidaan kehittää joustavasti ja ennakkoluulottomasti – yrityksiä, kaupunkia ja asukkaita hyödyttäen.
- Mikkelissä menestytään. *Talouden suunta* on jatkuvasti positiivinen valtakunnallisista talouden taantumista välittämättä.
- Mikkelä on *osaamisen kaupunki*. Täällä on vahvasti kehittyvä, monialainen yliopistokeskus, vetovoimainen ammattikorkeakoulu ja dynaamiset toisen asteen oppilaitokset. Jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet ovat poikkeuksellisen hyvät.
- Mikkelä on *pk-yritysten menestyksen keidas*. Täällä palveluyritysten rooli on keskeinen ja Mikkelissä erityisesti kaupan alalla kehitys- ja investointivauhti on kova.
- Mikkelä on mukana *globaalissa kehityksessä*. Suomen moderneimmat yrityspalvelut mahdollistavat yritysten pääsyn globaaleihin arvo- ja tuotantoketjuihin.
- Mikkelä on *vihreä menestyjä*. Ympäristötietoiset kuluttajat juurruttavat vihreitä arvoja ja yritysten taloudellinen menestys rakentuu myös niiden pohjalle. Vireällä maaseudulla ja sen elinkeinoilla luodaan elinvoimaa ja kilpailukykyä houkutellessa matkailijoita, vierailijoita ja pysyviä asukkaita Mikkeläin.

3. Mikkelin osaamisen kärjet kilpailukykytekijöinä

Mikkelillä on monia vahvuuksia elinkeino- ja osaamisympäristössään. Haluamme strategiassa korostaa eritoten niitä osaamisen kärkiä, joilla Mikkelin on mahdollista erottautua muista kaupungeista ja alueista. Kyse on Mikkelin kilpailukykytekijöistä.

Osaamisen kärjet koskevat niin yritystoimintaa, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa kuin yritysten kehittymistä vauhdittavaa julkistakin

toimintaa. Tavoitteenamme on että Mikkelin kilpailukyky nojaa erityisesti ympäristö- ja energiaosaamiseen, sähköiseen arkistointiin, turvallisuusosaamiseen sekä palveluihin ja palveluosaamiseen.

4. Mikkelin elinkeinopolitiikan missio, visio ja strategiset linjaukset

Mikkelin kaupungin elinkeinopolitiikan tehtävänä on auttaa yrityksiä menestymään.

Yhteistyössä ja verkostoituneena yrittäjien ja yritysten, koulutus- ja innovaatiopalveluja sekä yrityskehityspalveluja tuottavien organisaatioiden ja rahoituslaitosten kanssa kaupunki luo erinomaiset olosuhteet yritysten kansalliselle ja kansainväliselle kilpailukyvyille. Elinkeinopolitiikallaan kaupunki mahdollistaa työllisyyden, laadukkaat palvelut ja kaupungin elinvoimaisuuden.

Mikkelin kaupungin elinkeinopolitiikan visio vuoteen 2020:

"Mikkeli- Modernin palvelun kasvukeskus Saimaan rannalla!"

Mikkelissä on modernein yritysten kehitys- ja palvelujärjestelmä.

Maankäyttö ja kaavoitus toimivat notkeasti.

Mikkeli on kärkialoistaan tunnettu. Mikkeli on edelläkävijä turvallisuudessa sekä ympäristö- ja energiataloudellisissa ratkaisuissa. Kaupunki on kansakunnan arkistoinnin ja sähköisen muistin päämaja.

Mikkelin kiinnostava keskusta houkuttelee yrityksiä ja asukkaita.

Palveluista, palvelukulttuurista ja luonnosta Mikkeli saa vetovoimaa ja kasvua.

Strategiset linjaukset:

1. Modernein yritysten kehitys- ja palvelujärjestelmä.
2. Notkea kaavoitus ja maankäyttö.
3. Kärkialoistaan tunnettu.
4. Kiinnostava keskusta.
5. Palvelut, palvelukulttuuri ja luonto vetovoiman ja kasvun lähteinä.

Kuvio 2. Mikkelin elinkeinostrategia.

Modernin
palvelun
kasvukeskus
Saimaan rannalla

Modernein yritysten kehitys- ja palvelujärjestelmä

Suomen asiakaslähtöisin ja modernein yritysten kehitys- ja palvelujärjestelmä nostaa osaamisen kärkialat kansalliselle ja kansainväliselle huipputasolle. Yrityspalvelut syntyvät verkostossa osaamista yhdistäen. Elävät yritykset sitten millaisia murroskohtia tahansa kasvunsa ja kehityksensä vaiheissa, pystymme kanavoimaan menestyksen mahdollistavan palvelukirjon. Juuri tuohon hetkeen ja juuri tuolle yritykselle. Sitä on yrityslähtöisyys.

Notkea kaavoitus ja maankäyttö

Yritysten tarpeisiin reagoidaan tehokkaasti ja tuloksellisesti. Se on selvää. Mutta notkeus ja yrityslähtöisyys on paljon muutakin: maankäytössä ja kaavoituksessa ote on ennakoiva. Katse kaukana tulevaisuudessa luodaan yrityksille menestyksen mahdollisuuksia. Katse juurissa ja arvoissa säilytetään ja vahvistetaan ainutlaatuista ympäristön ja menestyvän yritystoiminnan kohtaamista. Yrityslähtöisyydessä rakennetaan yhdessä yritysten kanssa maankäyttöä ennakoivasti.

Kärkialoistaan tunnettu

Mikkeli on ympäristö- ja energiataloudellisten ratkaisujen edelläkävijä ja määrätietoinen kehittäjä. Ilmastonmuutoksen hillintä, valtioiden päästövähennystavoitteet, kustannustehokkuuden vaatimukset, kuluttajien vihreän tietoisuuden leviäminen sekä Mikkelin metsät ja puhdas luonto tarjoavat mahdollisuuksia yritysten menestykselle.

Mikkeli panostaa turvallisuuteen, ja turvallisuusosaamiseen ja innovointiin. Kaupungissa yhdistetään kiinnostavalla tavalla perinteinen turvallisuusliiketoiminta uusiin mahdollisuuksiin, Suomen turvallisimmassa ympäristössä.

Kansakunnan arkistoinnin ja sähköisen muistin päämaja on Mikkelissä. Paluu menneisyyteen ja juurille tapahtuu täällä. Pala jokaisen suomalaisen historiaa on varmassa tallessa huippuluokan osaamisella ja teknologialla tallennettua.

Kiinnostava keskusta

Mikkelin keskusta tunnetaan elävyydestään ja Suomen ripeimmistä kasvu vauhdistaan. Se on rakentunut niin kuin kaupunkikeskustojen on keskiajalta lähtien kuulunutkin: toimivan torin ympärille ovat sijoittuneet monipuoliset palvelut ja kaupunkiasuminen. Mikkelin keskusta imee puoleensa – kaukaa mailta ja kaukomailta. Niin palveluiden käyttäjiä kuin menestyshakuisia yrittäjiä.

Palvelut, palvelukulttuuri ja luonto vetovoiman ja kasvun lähteinä

Palveluista, palvelukulttuurista, luonnosta ja kulttuuriperinnöstä Mikkeli saa vetovoimaa ja kasvua.

Mikkeli on palveluistaan ja palvelukulttuuristaan tunnettu. Palvelut ja mutkaton palveluasenne läpileikkaavat kaikki toimialat ja koko kulttuurin. Mikkelissä hyvin palvelluiksi tulevat niin yritykset, vierailijat kuin asukkaatkin. Palvelusektori kehittyy ja uudistuu asiakkaita entistä paremmin palvellen. Rikkaasta kulttuuriperinnöstä, maaseutumaisuuden ja kaupunkimaisuuden mielenkiintoisesta yhdistelmästä ja monimuotoisuudesta voidaan ammentaa moneen: hyvään mainekuvaan, matkailuun, markkinointiin ja yritysten menestymiseen.

Mikkeli on puhdas. Vahvaa taloutta rakentaneet julkinen sektori ja yritykset ovat vaalineet luontoarvoja maan moderneimpia palveluita kehittäessään niin, että nyt ne ovat yhdessä mutkattomasti saavutettavissa. Luonto-arvot ovat läsnä matkailijalle vapaa-ajan elämyksissä, asukkaille ja yrittäjille - jokaisessa arkipäivässä.

Mikkeli on vahva maaseutukaupunki, jonka nykyaikaiset, toimivat maa- ja metsätilat, monipuoliset liitännäiselinkeinot, matkailu ja energian tuotanto tuovat oman lisänsä kaupungin menestymiseen ja maaseudun asuttuna pysymiseen.

5. Tulokortti

Tulokortissa olevat tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuut tarkastetaan vuosittain.

Strategiset linjaukset ja tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuut
1. Modernein yritysten kehitys- ja palvelujärjestelmä			
Palvelut ovat entistä asiakaslähtöisempiä	<p>=> Käynnistetään hanke jossa tarkastellaan yrittäjien näkökulmasta heille kohdennetun yrityspalvelun osuvuutta ja palvelupolkuja</p> <p>=> Kootaan Seudu-YP kumppaniverkostosta keskeiset palvelutuottajat (TE-toimisto, Dynamo, ESEKO) yhteiseen toimipisteeseen</p> <p>=> Aktivoidaan yrityskummitoimintaa</p>	<p>Kaupunki ja toimijat sopivat hankkeen käynnistämisestä</p> <p>Yhteispalvelupiste käyttöön otettu 2012</p> <p>Yrityskummitoiminnassa olevien yritysten ja mentorien määrä kasvanut 20%</p>	<p>Kaupunki, Miset, Miktech</p> <p>Miset, TE-toimisto, Dynamo, ESEKO</p> <p>Miset</p>
		Vastuumatriisi tehty	

Yritysten etabloitumistoimintaa edistetään uusin keinoin	=> Perustetaan elinkeinorahasto => Rahaston ohjaus => Misetin strategiatyössä otetaan huomioon resurssointi => Perustetaan Mikkeliin erillinen alkavien yritysten Oy-muotoinen start-up rahasto	Elinkeinorahasto perustettu. Toimijat asettavat määrälliset mittarit (mm. yritykset kpl, henkilöstö kpl, työpaikat kpl)	Miset, Miktech
Kaupungin henkilöstön palvelu- ja yrittäjyysasennetta vahvistetaan	=> toteutetaan palvelu- ja yrittäjyysvalmennuksia	Palvelu- ja yrittäjyysvalmennukset toteutettu	Kaupunki (heke)
Naistingin rooli selkiytetään toimitilaomistuksessa ja -jalostuksessa	Tilahallinnon ja Naistingin välisen kiinteistöomistuksen suunnittelu ja omaisuuden jaon toteuttaminen	Naistingin rooli selkiytetty	KH, valtuusto, Naistinki
Tuetaan yritykset kansainvälistymistä (etenkin elintarvike- ja käsityöyrittäjät) Houkutellaan investointeja kaupunkiin	=> Tuotetaan yrityksille kansainvälistymiseen liittyviä palveluita; neuvonta, markkinaselvitykset, etabloituminen, työvoima => Aktiivinen yhteydenpito Invest In-toimintoihin => Nature Craft Finland työn jatkaminen => EBN- jäsenyys/toiminta yhteistyössä	Mikkelin yritysten kansainvälisen liiketoiminnan osuus kasvaa – mitataan osuudella liikevaihdosta. ISBEn toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus	Miset, Miktech, ISBE, Kauppakamari
Tehostetaan yhteistyötä kaupungin, yrittäjien ja kehittäjien välillä	=> Uudistetaan maankäyttö- ja elinkeinoryhmän toiminta strategiseksi => Toteutetaan vuosittain elinkeinopäivät/yritystreffit (esim. NOSTO)	Maankäyttö- ja elinkeinoryhmän toiminta uudistettu strategiseksi Maankäyttö- ja elinkeinoryhmä, määrittelee	Miset, maankäyttö- ja elinkeinoryhmä, kaupunkimarkkinoinnista vastaava ryhmä

Kaupungin yritystilojen käyttöä tehostetaan	=> Tehostetaan Misetin, Naistingin ja kaupungin tilahallinnollista yhteistyötä => Vastaanottohallintoja tarkennetaan astaamaan tarpeita => Toteutetaan Rokkalan (vanha Portti) alueen hallittu muutto toisaalle	Kuukausittain yhteiset palaverit Vastaanottokyky on turvattu Yritysten luokittelu, siirto uusiin osoitettuihin tiloihin ja tarvittaessa edullisen hallitilan rakentaminen	Miset, Naistinki ja kaupunki Naistinki Naistinki
2. Notkea kaavoitus			
Maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelu ja yhteensovittaminen tehdään kuntarajat ylittäen.	=> osallistutaan seudulliseen rakennemallityöhön	Kaupunkisuunnittelu asettaa	Kaupunki
Kaavoituksessa on takuuajataulu tontin luovutukseen yrittäjälle	=> Mallinetaan ja aikataulutetaan tontin luovutuksen toimenpiteet sekä parannetaan tonttien markkinointia ja sähköisiä palveluja	Työryhmä asettaa mittarit Tonttien markkinointia tehostettu; sähköiset palvelut käytössä	Maankäytön ja kaavoituksen työryhmä
Keskeisten kehittämiskohteiden suunnittelu käynnistetään	=> kaavoitus Kirkonvarkauteen Varsavuorta vastapäätä => Itä-Portin kehittämistyön aikataulutaminen ja vastuuttaminen => satama-alueen keskeisten kysymysten linjaaminen ja ratkaiseminen (puutavaralastaus, kaavoitus, nykyisen liiketoiminnan siirto, maaomistus) => Moisio-Kyyhkylä-alueen masterplanin valmistelu => Turvallisuus- ja materiaalitekniikan keskuksen (TUMA) yrityskorttelin kehittäminen	Kirkonvarkauden kaavoitus aloitettu Itä-Portin kehittämistyö aikataulutettu ja vastuutettu Satamalahti-projekti organisoitu ja aikataulutettu Masterplan valmistunut TUMA-yrityspuisto valmistunut osana kampusaluetta	Iikka Tarkkanen/Hannu Peltomaa Satamalahti: Jorma Hämäläinen Moisio-Kyyhkylä: Jorma Holopainen Miktech, Kaupunki
3. Palvelut, palvelukulttuuri ja luonto vetovoiman ja kasvun lähteinä			

<p>Kaupunkimarkkinointi on selkeästi ohjattu ja organisoitu</p>	<p>=> selvitetään ja jäsenetään kaupungin ja Miset Oy:n välinen työnjako kaupunkimarkkinoinnissa => tiivistetään kaupungin ja Miset Oy:n välistä yhteistyötä asukasmarkkinoinnissa ja brändityössä => uusi info- ja palvelupiste aloittaa kauppakeskuksessa 2011/2012 => Osallistutaan yhteisosastoilla messuille</p>	<p>Käynnistetty kaupunkimarkkinointia ja matkailua koskeva valmistelutyö</p> <p>Käynnistetty kaupunkimarkkinointia ja matkailua koskeva valmistelutyö</p> <p>Suunniteltu info- ja palvelupisteen toiminta osana em. valmistelutyötä Osallistuttu yhteisosastoilla messuille</p>	<p>Kh (päättää valmistelusta)</p> <p>Heke, kaupungin viestintä, Miset</p> <p>Kehitysjohtaja, Miset</p> <p>Messuista vastaavat asettavat. Eri tapahtumien osalta katsotaan vastuut tapauskohtaisesti, mm. Miktech vastaa Millenium järjestelyistä => Messuvalikoima päivitetään vuosittain, vastuut näihin samalla *ELMA / Miset *Alihankinta / Miset *Puu – ja bioenergia / Miset *Matka / MSM *Mökki / Miset , kaupunki *Rakenna ja sisusta / kaupunki *Kongressi / kaupunki *Ulkomaan matkamessut hanke pohjaisesti / Miset</p>
<p>Kehitetään matkailun uusi toimintamalli</p>	<p>=> Organisoidaan matkailu uudestaan osana markkinoinnin ja matkailun kokonaissuunnitelmaa => Resurssoidaan matkailun uusi toimintamalli => Kaupunki selkiyttää matkailupalveluiden tilaajastrategian => Käynnistetään uusia matkailutuotteiden ja -palveluiden kehityshankkeita joissa huomioidaan energia- ja ympäristönäkökulmat</p>	<p>Uusi toimintamalli käyttöön otettu Kehittämispäällikölle varattu resurssit</p> <p>Kaupunki selkiyttänyt tilaajastrategiansa matkailupalveluissa</p> <p>Uusia hankkeita käynnistetty</p>	<p>Heke, Miset</p> <p>Kehitysjohtaja</p> <p>Miset, MAMK, Proagria, Mikkeli puisto (Green care)</p>

Kehitetään matkailupalveluiden palveluketjua	Neuvonta-, myynti- ja varauspalvelut sijoitetaan keskeiselle paikalle Kattaa osa-alueet: *ulkomaan markkinointi *kotimaanyhteismarkkinointi *matkailu- ja tapahtumatietojen päivitys ja ylläpito esitteissä ja netissä *matkailuneuvonta	Palvelut sijoitettu keskeiselle paikalle	Miset
Saimaa-brändin kehitystyötä vauhditetaan	Miset on mukana Saimaa-brändin kehitystyössä	Saimaa-brändin kehittyminen on johtanut uusiin palvelutuotteisiin ja Saimaa-brändin tunnettuuden lisääntymiseen (20% lisäys tunnettuudessa)	Miset
Viestintää ja sidosryhmäyöskentelyä tehostetaan	Pidetään yllä mediasuhteita ja viestitään tehokkaasti kaikista elinkeinotoiminnasta syntyvistä tuloksista valtakunnallisesti Koordinoidaan media- ja sidosryhmäyhteyksiä järjestelmällä vuosittaiset kutsutilaisuudet	Jatkuvat ja hyvät mediasuhteet Mikkelin näkyvyys valtakunnan mediassa kasvaa 20% Toteutettu valtakunnan päälehtien ja sähköisen median vuosittaiset käynnit kaupungissa	Tiedotuspäällikkö Miset, Heke, viestintä
4. Kärkialoistaan tunnettu			

Kärkitoimialojen osaamisrakenteita vahvistetaan	=> käynnistetään valmistelutyö Suomen ensimmäisen ekotehokkuusprofessorin perustamiseksi => tuetaan ympäristöliiketoiminnan maisteriohjelman valmistelua => Tuetaan Ekotehokkuusosaamiskeskittymän perustamista Etelä-Savon ELY:n yhteyteen => käynnistetään valmistelutyö Hgin yliopiston ja Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteisen sähköisen aineiston säilyttämistä tutkivan tutkimusryhmän perustamiseksi	Valmistelutyö Valmistelu käynnistynyt Ekotehokkuuskeskittymä perustettu Tutkimusryhmä perustettu	Kaupunki, yliopistokeskus Kaupunki, yliopistokeskus, Miktech ELY MAMK, Miktech
Edistetään ympäristötaloudellista rakentamista.	=> Kaupungin omat uudisrakennukset toteutetaan matala- tai 0-energiataloina. => Toteutetaan osa uudesta Vuolingon asuinalueesta ekotehokkaan rakentamisen esimerkkialueena => Rakennetaan ekotehokkaan puurakentamisen esimerkkikohde Mikkeliin	Uudisrakennukset toteutettu matala- tai 0-energiataloina; pilottikohteena puukerrostalon suunnittelu yhdessä Miktechin ja Oulun yliopiston kanssa Osa alueesta toteutettu ekotehokkaan rakentamisen esimerkkialueena Ekotehokkaan puurakentamisen esimerkkikohde toteutettu Mikkeliin	Naistinki, kaupunki; Miktech Kaupunki (Tarkkanen) Mikkeliin, kaupunki (Tarkkanen)
Kaupungin hankinnoissa huomioidaan ympäristöarvot pisteytyksessä.	=> Hankintapalvelut päivittävät hankintojen pisteytyksen	Hankintojen pisteytykset päivitetty	Hankintapalvelut
Edistetään innovaatiotoimintaa	=> käynnistetään innovaatioasiamiesverkoston valmistelu	Innovaatioasiamiesverkosto perustettu	Miktech

Hyvinvointiliiketoimintaa kehitetään	=> Laaditaan Hyvinvointiyritysten kehittämisohjelma => Palvelusetelimalle laajennetaan	Kehittämisohjelma laadittu Palveluseteliä laajennettu	Miset
Yritysten kilpailukykyä parannetaan erityisesti kärkialueilla ja palveluliiketoiminnassa	KOKO-ohjelman toteutus	KOKO-ohjelmaa toteutettu Kärkialueiden ja palveluliiketoiminnan yritysten määrä kasvaa 20% Kärkialueiden ja palveluliiketoiminnan t&k-resurssien määrä kasvaa 20%	Kaupunki, kehittäjäorganisaatiot
5. Kiinnostava keskusta			
Jatketaan keskustan elävöittämistä	=> Koko keskustan rakennetun ympäristön kehittämistä jatketaan, myös uusin tapahtumin ja promootioin => Selvitetään Mikken mahdollinen rooli torikaupan ja keskustan muun katukaupan organisoinnissa	Järjestettyjen kehittämistapahtumien ja promootioiden kasvu 15 prosenttia Toteutettujen uusien tapahtumien ja promootioiden kasvu 15 prosenttia Selvitetty Mikken rooli torikaupan ja keskustan muun katukaupan organisoinnissa	Mikke Mikkelin kaupunki

Liite 1. Kärkialueet vauhdittavat Mikkelin menestystä

Kärkialueiden valinta perustuu Mikkelissä ja seudulla tehtyyn pitkäjänteiseen kehittämistyöhön. Mikkelissä ja seudulla on määrätietoisesti kehitetty ympäristö- ja materiaaliteknologiaa sekä sähköisen muistin osaamis- ja palvelukeskittymää.

Mikkelin seudulla mahdollisuuksia on erityisesti tuotteissa ja palveluissa, joihin liittyy puhtaus ja luonto. Näitä ovat mm. vesi, luontoa säästävä elintarviketuotanto, matkailupalvelut ja luonnonvarat sekä monipuolinen osaaminen mm. ympäristöturvallisuuden ja uusiutuvan energian osa-alueilla. Metsä luonnonvarana ja polttoaineen raaka-aineena avaa huomattavia mahdollisuuksia, kun puuraaka-aineesta tuotetut polttoaineet ovat hinnaltaan kilpailukykyisiä. Mikkelissä, seudulla ja maakunnassa on erittäin vahvaa kansainvälisen tason liiketoimintaa sekä tuotekehitys- ja tutkimustoimintaa ympäristöliiketoiminnassa. Kymmenen suurinta alueen ympäristöteknologian ja puhtaan teknologian yritystä työllistää tällä hetkellä seudulla yli 700 henkilöä.

Seudun t&k- ja innovaatiotoiminnan vahvana osa-alueena ovat mm. tuotteiden ja materiaalien elinajan pidentämistä palveleva t&k -toiminta (korroosiota ja korkeita lämpötiloja kestävät materiaalit, älykkäät ja toiminnalliset pinnoitteet) sekä tuotteiden materiaalitehokkuuden parantaminen kevyempiä ja kestävämpiä materiaaleja kehittämällä (komposiittiteknologia; mm. nanomateriaaliseosteiset komposiitit). Ympäristömonitorointiin liittyvä tutkimus on puolestaan luonut mahdollisuuksia ympäristölle haitallisten tapahtumaketjujen ja riskien hallintaan liittyvän tekniikan sekä liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen. Alueen elintarviketeollisuuden t&k-toiminnan keskeisiä vahvuuksia on mm. luomuun ja lähiruokaan liittyvä osaaminen.

Ympäristöasioissa piilee myös iso potentiaali olemassa oleville ja uusille palveluyrityksille. Ympäristövastuullisuus on yhä useamman yrityksen tunnistama kilpailukykytekijä. Mikkelillä on suuria mahdollisuuksia ympäristövastuullisen näkökulman tuomisessa matkailuun sekä kakkos- sekä vapaa-ajan asumiseen. Kuluttajat hakevat yhä useammin ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja myös vapaa-aikana, ja ympäristöasioiden merkitys on havaittu myös matkailusektorilla. Matkailusektorilla kaupungin on panostettava entistä enemmän uusien palvelutuotteiden aikaansaamiseen ja markkinoinnin tehostamiseen.

Strategian tavoitteena on nostaa kärkialat kansalliselle ja kansainväliselle huipputasolle käynnistämällä alojen kehittämisohjelmat, toteuttamalla tehokasta ja tuloksellista viestintää, suuntaamalla kaupungin resursseja kärkialojen infrastruktuurin kehittämiseen sekä toimimalla esimerkillisesti kaupunkina ekotehokkaassa kestävä kehityksen mukaisessa rakentamisessa ja muussa toiminnassa.

Liite 1. Elinkeinostrategian työpajoihin osallistuneet henkilöt

Työseminaari 7.10.2009

Ville Venäläinen	Otavan Opisto
Saara Liukkonen	Miset Oy
Soile Kuitunen	Mikkelin kaupunki
Aki Kauranen	Mikkelin kaupunki
Tuula Kämäräinen	Etelä-Savon TE-keskus, TEESA
Antti Viskari	Itä-Suomen Asuntokeskus Oy LKV
Mauri Laine	Mikkelin maaseurakunta
Marjut Aarnio-Pitkänen	Marjutin Hoituhuone
Antti Pajatsalo	
Juha Putkonen	MPY Palvelut Oy
Armi Salo-Oksa	MarskiData Oy
Leena Meriläinen	Mikkelin Kesäyliopisto
Heikki Siira	Mikkelin kaupunki
Risto Karhinen	konsultti
Kristiina Syvänen	Logica Oy
Kari Mikkonen	Mikkelin kaupunki, maaseutupäällikkö
Jarmo Kempainen	Maamerkki Oy
Tuula Huoviala	Maakuntaliitto
Marja de Jong	Saksala Art Radius
Jaana Strandman	Mikkelin kaupunki, opetustoimi
Jarmo Matilainen	MPY Palvelut Oy
Kirsi Mättölä	ProAgria
Anitta Sihvonen	Miset Oy
Jarmo Vuorinen	Miset Oy
Irma Valtonen	Työvoimatoimisto
Anne Niveri	
Anssi Gynther	Miset Oy
Roosa Kallio	Etelä-Savon Maakuntaliitto
Heikki Piironen	Miset Oy
Jarmo Korkolainen	TeroPrint
Heino Lipsanen	EsLi
Arto Seppälä	
Ossi Kuittinen Sitra	
Pekka Kähönen	FWT

Risto Honkanen
Pekka Häkkinen
Kari Kangaspunta
Vesa Sorasahi
Pia Leinonen
Pertti Oksa
Markku Iivonen
Hannu Peltomaa
Hannu Linturi
Kaupunkilehti

SMC Pneumatics F P Oy
ProAgria E-Savo
Kehityspolku
Miktech Oy
E-Savon kauppakamari
valtuutettu
Mölnlycke
Mikkelin kaupunki
Otavan Opisto

Työpaja 22.10.2009

Saara Liukkonen
Soile Kuitunen
Aki Kauranen
Teija Räihä
Antti Viskari
Marjut Aarnio-Pitkänen
Kristiina Syvänen
Juha Putkonen
Mirja Haavikko
Jarmo Vuorinen
Pertti Oksa
Kari Mattila
Mervi Huuskonen
Kari Mikkonen
Risto Karinen
Anne Niveri
Kari Kangaspunta
Leena Meriläinen
Jukka Voutila
Heikki Malinen
Pekka Häkkinen
Sune Lehtonen
Pia Leinonen

Miset Oy
Mikkelin kaupunki
Mikkelin kaupunki
Miktech
Asuntokeskus
Marjutin Hoituhuone
Logica
MPY
Etelä-Savon Yrittäjät
Miset Oy
Oxa Oy
EsEdu
Työvoimatoimisto
Mikkelin kaupunki

MAMK
Kesäyliopisto
SmartTime
MAMK
ProAgria E-Savo
Mikkelin seutu
E-Savon kauppakamari

Hannu Peltomaa
Nina Rasola

Mikkelin kaupunki
Mikkelin seudun yrittäjät

Timo Ojala
Hannu Peltomaa

konsultti
Mikkelin kaupunki

Työpaja 3.11.2009

Ville Venäläinen
Saara Liukkonen
Soile Kuitunen
Anitta Sihvonen
Mervi Huuskonen
Mauri Laine
Kari Mattila
Heikki Hämäläinen
Antti Viskari
Marjut Aarnio-Pitkänen
Risto Honkanen
Anne Niveri
Nina Rasola
Pekka Häkkinen
Jarmo Vuorinen
Markku Iivonen
Seija Korhonen
Kari Kangaspunta
Juha Ropponen
Marja de Jong
Heikki Malinen
Mauri Laine

Otavan Opisto
Miset Oy
Mikkelin kaupunki
Miset Oy
Työvoimatoimisto
Pastori
Es-Edu
Osuuskauppa Suur-Savo
Asuntokeskus
Marjutan Hoituhuone
SMC Pneumatics Finland Oy

Mikkelin seudun Yrittäjät
ProAgria, E-Savo
Miset
Mönlycke Oy
valtuutettu'
MAMK
Miktech Oy
Saksala Art Radius
MAMK

Työpaja 15.12.2009

Saara Liukkonen
Soile Kuitunen
Aki Kauranen
Anitta Sihvonen
Teija Räihä
Timo Holmberg
Juha Putkonen
Anita Sihvonen
Markku Iivonen
Juha Ropponen
Timo Holmberg
Pertti Oksa
Marjut Aarnio-Pitkänen
Irma Valtonen
Anne Niveri
Marja de Jong
Risto Honkanen
Kari Kangaspunta
Seija Korhonen
Matti Malinen
Timo Ojala

Miset Oy
Mikkelin kaupunki
Mikkelin kaupunki
Miset Oy
Miktech
Rerjlers
MPY
Miset Oy
Mönlycke
Miktech
Rerjlers
altuutettu
Marjutan hoituhuone
Työvoimatoimisto

Saksala Art Radius
SMC
MAMK
valtuutettu
Mikkelin yliopistokeskus
konsultti

Liite 2. Ohjausryhmän ja sihteeristön jäsenet

Ohjausryhmä

Heikki Piironen	Miset Oy
Nina Rasola	Mikkelin Yrittäjät
Soile Kuitunen	Mikkelin kaupunki
Aki Kauranen	Mikkelin seutu
Jukka Tikka	Länsi-Savo Oy
Teija Räihä	Miktech
Jarmo Korkkolainen	Teroprint
Torsti Hyyryläinen	Ruralia
Maria Närhinen	Sote
Saara Liukkonen	Miset
Markku Iivonen	Mönlycke Health
Markku Kakriainen	Etelä-Savon kauppakamari
Jouni Salmi	Environics
Raimo Laine	Mipro Oy
Kyösti Ylijoki	Miset Oy
Kimmo Mikander	Mikkelin kaupunki
Sune Lehtonen	Mikkelin seutu
Hannu Koponen	Carlson
Maisa Häkkinen	Anttolanhovi
Jarmo Räsänen	OR-Group
Ari Hänninen	GalleriAri
Mirja Haavikko	Etelä-Savon Yrittäjät
Heikki Hämäläinen	Osuuskauppa Suur-Savo
Vesa Sorasahi	Miktech

Sihteeristö

Soile Kuitunen	Mikkelin kaupunki
Saara Liukkonen	Miset
Jarmo Vuorinen	Miset
Pia Leinonen	Etelä-Savon Kauppakamari
Teija Räihä	Miktech
Matti Malinen	Yliopistokeskus
Nina Rasola	Mikkelin seudun Yrittäjät
Heikki Malinen	Mikkelin ammattikorkeakoulu
Hannu Peltomaa	Mikkelin kaupunki, tekninen toimi
Arto Seppälä	luottamushenkilö
Markku Siitari	luottamushenkilö
Markku Niveri	Etelä-Savon Kauppakamari
Aki Kauranen	Mikkelin kaupunki
Heikki Pahkasalo	ProAgria
Seija Korhonen	luottamushenkilö
Ville Venäläinen	Otavan Opisto
Pertti Oksa	luottamushenkilö
Kari Mattila	Etelä-Savon Ammattiopisto
Mirja Haavikko	Etelä-Savon Yrittäjät

Liite 3. Kuntalaiskyselyjen tulokset

Odotukset:

- Mikkelin ehdoton vetovoima on luonto. Tämä pitäisi myös Mikkeliläisten itsensä oppia näkemään ja hyödyntämään.
- Tiedotus on erittäin tärkeässä roolissa kaikessa.
- Ikääntyminen on Mikkelille yksi haaste, johon tarvitsee panostaa.
- Kaupunki on monelle yritykselle myös asiakas. Potentiaalit vain parin tunnit päässä: Pietari ja pääkaupunkiseutu. Olemassaolo tiedetään, mutta ei ole osattu vielä täysin hyödyntää.
- Mikkelin veropohja tarvitsee tulevaisuudessa muuttovoittoisia vuosia.
- Innostus saattaa lähteä pienestä. Vertauskuvana Pieksämäelle tulevan Ideaparkin nostattamat tunnelmat.
- Kaupungilta vaaditaan nyt rohkeita tekoja ja päätöksiä.
- Mikkelin tekemisen meininki, hyvä fiilis, on olennainen asia elinkeinoelämän menestymiselle. Kun kaupunkiin syntyy hyvää fiilistä, lähtee myös elinkeinoelämä nousuun. Hyvät positiiviset tarinat yrityselämän onnistumisista ja toisaalta myös siitä että kaupungissa tapahtuu, luovat myönteistä kierrettä - ja houkuttelevat uusia tulijoita kaupunkiin. Väestön kasvu ei voi olla tavoite - se on seuraus menestyksestä.
- Kaupungin rooli entistä enemmän mahdollistajaksi. Kaupungin elinkeinopolitiikassa tulisi painottua tulevaisuudessa entistä enemmän sen mahdollistajan rooliin liittyvät asiat. Näistä tärkeimpiä ovat maankäyttö ja toimitilat.
- Yrittäjien täytyy myös aktiivisesti tuoda ajatuksia ja tarpeita esiin (aito vuorovaikutus) + oltava toimivat kanavat

Kehitysideoita:

- Tontteja ja rahoituksia tarjoamassa on osaava henkilöstö.
- Kaupunki voi olla jollakin tavalla mukana, mutta kaupungilla ei tule olla pääroolia näissä.
- Mistä löytyisi virkamiehiä, jotka toimisivat yrittäjien apuna. Pitäisi katsoa uudelleen virkamiesten rooleja.
- Asioiden hoito pitäisi olla yrittäjille mahdollisimman helppoa, ei niinkään tärkeintä ole se, että saadaanko palvelu yhdeltä luukulta vaan, kuinka helposti tieto on löydettävissä.
- Yritykset voisivat ottaa pienen riskin ja lähteä talkoisiin mukaan: lupaavat rekrytoida riveihinsä tietyn määrän valmistuvia opiskelijoita per vuosi ja näin ollen edesauttaa heidän jäämistään Mikkeliin.
- Yrityskehityspalveluita tarvitaan - myös tulevaisuudessa. Yrityskehityspalvelut ovat puolueettomia monialaosaajia jotka antavat tukea ja sparrausta sekä verkottavat alueen yrityksiä. Yrityskehityspalveluiden keskinäistä roolitusta on selkiytettävä, ja niiden palveluiden on oltava asiakkaalle saumattomia ja mutkattomia.
- Kaupunki on yksi osapuoli kumppanuusverkostossa. On olennaista luoda hyviä vuoropuhelun muotoja kaupungin ja yritysten välille. Näitä ovat yrittäjätreffit, innovaatiopajat, yrittäjäfoorumit. On tärkeää tietää, miten paikkakunnan yrityksillä menee, ja kertoa myös yrityksille valmistelussa olevista kaupungin asioista.
- Toimitilätiedotuksen yhteyteen tietoa myös muista seudulla asumiseen ja olemiseen liittyvistä palveluista
- Toimitilätiedotuksen yhteyteen tietoa myös muista seudulla asumiseen ja olemiseen liittyvistä palveluista
- Tarvitaan tiiviimpää ja uudentyypistäkin verkostoitumista yritysten ja oppilaitosten välillä. Pelkkä infoaminen ei riitä!

Liite 4. Elinkeinorakenne alueittain 2007 ja Mikkelin kaupungin elinkeinorakenne: yritysten jakauma toimialoittain ja henkilöstömäärän mukaan

Elinkeinorakenne alueittain 2007

1.1.2009 aluejako

(Osuus työllisestä työvoimasta, %)

	Alku- tuotanto	Jalostus	Kauppa, majoitus ja liikenne	Rahoitus ja liike-elämän palv.	Yhteis- kunnalliset ja muut palv.	Toimiala tuntematon	Yhteensä
Mikkelin seutukunta	7,6	23,4	21,3	9,9	36,4	1,3	100,0
Pieksämäen seutukunta	12,7	24,8	20,1	8,9	32,5	1,1	100,0
Savonlinnan seutukunta	8,6	24,1	21,5	9,2	35,2	1,5	100,0
ETELÄ-SAVON MAAKUNTA	9,1	24,0	21,1	9,5	35,1	1,3	100,0
Itä-Suomen suuralue	8,3	23,7	20,6	10,7	35,5	1,2	100,0
Koko maa	3,9	24,6	25,1	13,9	31,4	1,0	100,0

ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

Päivitetty 18.11.2009 / jk

Lkm %-osuutena rivin summasta	Ei Luokiteltu	ei vielä tiedossa	0-4 henkeä	5-9 henkeä	10-19 henkeä	20-49 henkeä	50-99 henkeä	100-249 henkeä	250-499 henkeä	500-999 henkeä	1000- henkeä	Yhteensä
Teollisuus	5,47%	5,86%	75,78%	4,69%	3,13%	2,73%	0,78%	0,78%	0,78%	0,00%	0,00%	100,00%
Rakentaminen	5,36%	3,26%	82,75%	3,26%	2,56%	1,86%	0,70%	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Tukku- ja vähittäiskauppa	4,44%	5,68%	77,09%	7,28%	3,20%	1,78%	0,36%	0,00%	0,00%	0,18%	0,00%	100,00%
Kuljetus ja varastointi	2,99%	2,56%	87,61%	4,27%	1,71%	0,43%	0,00%	0,00%	0,43%	0,00%	0,00%	100,00%
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	3,65%	5,11%	75,91%	10,22%	2,92%	2,19%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Informaatio ja viestintä	3,00%	9,00%	73,00%	7,00%	1,00%	5,00%	1,00%	1,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	22,22%	5,56%	69,44%	2,78%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Kiinteistöalan toiminta	78,22%	0,78%	20,12%	0,29%	0,49%	0,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Muut	26,64%	5,59%	61,19%	3,06%	1,38%	1,50%	0,40%	0,12%	0,12%	0,00%	0,00%	100,00%
Yhteensä	29,81%	4,22%	58,96%	3,43%	1,65%	1,34%	0,33%	0,13%	0,11%	0,02%	0,00%	100,00%

Liite 5. Mikkelin ekoläänihistoria tukee tulevaisuutta

Ekolääniajatuksen esitti maaherra Uki Voutilainen v. 1980. Tuolloin Ekoläänihanke tarkoitti ”läänin kehittämissä poliittisen ohjelman luomista ja toteuttamista omien luontaisten voimavarojen ja uusien toimintamallien pohjalta”. Ekoläänin kehittämistoimenpiteet koskivat maa-, metsä- ja kalataloutta, matkailua, kotiteollisuutta, jalostustuotantoa, energiahuoltoa, asumista ja yhdyskuntarakennetta, kylä- ja kaupunginosatoimintaa sekä koulutusta ja tutkimusta. Toimenpiteiden tuli täyttää neljä perusehtoa: luonnontalouden ehdot, inhimillisen elämän ehdot, päätöksenteon ehdot (mm. edistää yhteistyötä ja osallistumista) ja taloudellisen toiminnan ehdot, kuten ”parantaa yrittäjyyden mahdollisuuksia, olla taloudellisesti kestävä ja kannattava ja mahdollistaa uudistuviin luonnonvaroihin perustuvan varman työllisyyden ja toimeentulon”.

Ekoläänihankkeen 10 kohdan tulevaisuusohjelman pääsisällöt olivat: ympäristökasvatus, ympäristötietokeskukset, luomustrategian mukainen elintarviketuotanto, metsien kestävä ja puun monipuolinen käyttö, viranomaisyhteistyö maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa, YVA-selvitykset kestävän elämäntavan edistäjinä, ympäristönäkökulma pk-yrityksiin, Ympäristötekniikan instituutin tutkimuksen vahvistaminen (ympäristötekniikka, puuteknologia ja materiaalitekniikka), kestävä elämäntapa sekä vaikuttaminen valtakunnalliseen ohjelmatyöhön.

Rion ympäristökokouksen 1992 voi nähdä vauhdittaneen kestävän kehityksen mukaisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Mikkeliläiset toimijat aktivoituivat ensimmäisen osaamiskeskusohjelman hakuprosessissa v. 1994 tavoittelemaan yksituumaisesti kestävän kehityksen periaatetta toteuttavan Ekopolis Mikkelin aikaansaamista. Eri toimijoiden yhteistä kestävän kehityksen periaatteille rakentuvaa osaamiskeskusohjelmaa voi jälkikäteen pitää merkittävänä aikaansaannoksena, mutta samalla myös kriittisenä taitekohtana: kun osaamiskeskusstatusta ei tullut, Mikkelin Ekopolista ei maakunnan tai toimijoiden omin voimin onnistuttu toteuttamaan.

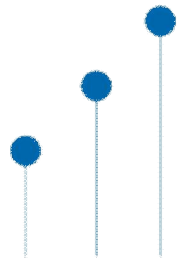
Seuraava yhteisponnistus ja ekoläänipäivitys toteutui v. 1998 julkaistussa Etelä-Savon ympäristöohjelmassa: Ekoläänistä Ekomaakunnaksi. Ohjelma rakensi kestävän kehityksen kolmen pilarin varaan: ekologinen kestävyys, yhteiskunnallinen ja kulttuurinen kestävyys sekä taloudellinen kestävyys ja kaikki maakunnan keskeiset toimijat sitoutuivat ohjelman toteutukseen. 2000-luvun puolella kestävä kehitys on ohjattu pikemminkin globaalilla ja kansallisella kuin maakunnallisella tai alueellisella tasolla, esimerkkeinä maailman ympäristö- ja ilmastokokoukset 2007 ja 2009 ja Kansallinen kestävä kehityksen strategia 2006 ja Kansallinen luonnonvarastrategia 2009.

Kaikkien edellä mainittujen kestävän kehityksen ohjelmien v. 2010 toimivina jatkumoina Mikkelissä ja maakunnassa voidaan nähdä ainakin seuraavat:

- edelläkävijyys kestävässä kehityksessä, ”Ekolääni -muistijälki”
- uskottavuus ympäristö- ja kestävän kehityksen osaamisessa maakunnan ulkopuolisten silmissä
- YTI –tutkimuskeskuksen toiminta: Ympäristöinstituutin/ympäristötekniikan instituutin tutkimustoiminnan vahvistamista esitettiin Ekoläänihankkeessa ja Ekopolis -ohjelmassa,
- luonnonmukaisen maa- ja elintarviketalouden tutkimus, kehittämistyö, koulutus ja opetus (MTT/Mikkeli ja Hy/Ruralia), minkä juuret ovat Ekolääni-toimikunnan mietinnössä ja joiden kehittämistä Ekoläänihanke tuki
- Elintarvikealan osaamiskeskus EKONEUM ry, jonka alkujuurien voi nähdä ulottuvan Ekopolis -osaamiskeskusohjelmaehdotukseen kestävän elintarviketalouden kehittämisestä
- YTY-ryhmään kuuluneet yritykset (mm. Environics, Rejlers, Savcor), jotka olivat sitoutuneet Ekopolis -osaamiskeskusohjelmaan
- Juvan Luomumeijeri ja etumatka ja osaaminen luomuelintarviketuotannossa maakunnassa

Liite 6. Mikkelin elinkeinotoiminnan vastuumatriisi 2010 – 2015 / Toteuttajaorganisaatioiden tehtäväjako

	MISET OY	MIKTECH OY	NAISTINKI OY	KAUPUNKI
<i>Yleinen yritysneuvonta</i>				
Perustamisneuvonta	Vastaa			
Rahoitusneuvonta	Valitut toimialat	Valitut toimialat		
Sijoituspalvelut	Vastaa	Valitut caset		
Tietopalvelut ja yrityshakemistot	Vastaa			
<i>Yrityskehityspalvelut</i>				
Yrityshautomopalvelut		Valitut toimialat		
Verkostoituspalvelut	Valitut toimialat	Valitut toimialat		
Innovaatio- ja tuotekehityspalvelut		Vastaa		
Kasvuyrityspalvelut		Vastaa		
Yritysten kansainvälistyspalvelut	Valitut toimialat	Valitut toimialat		
Strategialähtöiset liiketoiminnan kehityspalvelut		Vastaa		
<i>Muut yritysten elinkaarenaikaiset palvelut</i>				
Omistajan- ja sukupolvenvaihdos-neuvonta	Vastaa			
Yrityskummipalvelut	Vastaa			
Messupalvelut	Vastaa			
Työvoiman etabloitumispalvelut	Vastaa			
Yritysten etabloitumispalvelut (Invest in Mikkel)	Vastaa	Valitut caset		
<i>Toimitila- ja maankäyttöpalvelut</i>				
Toimistotilat	Vastaa	Vastaa (yrityshautomo)	Omistamistaan	
T&K ja tutkimusympäristöt		Vastaa		
Teollisuustilat	Vastaa		Omistamistaan	
Muut tilat	Vastaa		Omistamistaan	
Näkemyksellinen kaavoitus				Vastaa
<i>Toimialaklustereiden kehittäminen</i>				
Teknologiateollisuus			Vastaa	
Rakentaminen ja asuminen			Vastaa	
Matkailu-, hyvinvointi- ja elämyspalvelut	Vastaa			
Metsä- ja puutuoteteollisuus, bioenergia			Vastaa	
Ympäristöliiketoiminta (ympäristöturvallisuus)			Vastaa	
Digitaalisen palvelut ja tiedon elinkaarenhallinta			Vastaa	
<i>Markkinointi</i>				
Yleinen kaupunkimarkkinointi				Vastaa
Toimialakohtainen markkinointi	Valitut toimialat	Valitut toimialat		
Tapahtumamarkkinointi ja järjestäminen	Vastaa	Valitut tapahtumat		

Modernin
palvelun
kasvukeskus
Saimaan rannalla